

Arbeids- og sosialdepartementet

postmottak@asd.dep.no

Deres ref: 15/4150
Vår ref: 06/16 KH

Oslo, 24.02.2016

Høringsvar: Forslag om endret fastsetting av grunnlaget for korttidsytelsene etter folketrygdloven kapittel 8, 9 og 14 (sykepenger, foreldrepenger, svangerskapspenger, omsorgs- og opplæringspenger og pleiepenger)

Vi viser til høringsbrev av 20. november 2015 med forslag til endringer i grunnlaget for fastsettelse av sykepenger mv.

Saken er behandlet i Regnskap Norges fagutvalg.

Vi vil innledningsvis få presisere at denne høringssaken omhandler et administrativt fagområde som kan bidra til betydelige forenklinger i arbeidsgivernes administrative byrder. Etter vår oppfatning er høringsnotatet til tross for dette nokså ensidig fokusert på forenklinger for Nav, mens hensynet til arbeidsgiveres arbeidsbelastning og informasjonsplikter har fått relativt lite plass.

Vi vil sterkt anmode om at arbeidsgivernes administrative byrder vurderes og ivaretas mer inngående i videre saksbehandling av lovendringsforslagene, og at et mål med dette er å oppnå reelle forenklinger for arbeidsgiverne.

Vi vil i det følgende gi noen innspill relatert til arbeidsgivernes interesser i høringssaken.

For ordens skyld presiseres at vi i likhet med høringsnotatet omtaler de aktuelle korttidsytelsene som sykepenger.

Forenkling i lys av a-ordningen

Formålet med a-ordningen er å forenkle arbeidsgivers innrapportering av opplysninger om arbeidsforhold og inntektsforhold. Et viktig prinsipp er at informasjon skal innrapporteres kun én gang. Dette er etter vår

oppfatning et bærende prinsipp som må ivaretas på beste mulige måte.

Vi har nå vært gjennom a-ordningens første driftsår. Regnskap Norge vil i likhet med Etatenes fellesforvaltning og involverte etater evaluere virkningene av ordningen.

I påvente av reelle effektmålinger må vi foreløpig bygge på våre inntrykk, og inntrykkene tilsier at det foreløpig er svært tvilsomt om arbeidsgivere flest har oppnådd ønsket og forventet forenklingseffekt. Tvert om opplever mange at den administrative byrden har økt. Dette skyldes blant annet – mener vi – at flere må registrere mer informasjon og rapportere oftere, samtidig som sentrale rapporteringer er erstattet med nye plikter.

Når det skal forenkles må både berørt regelverk, interessentenes plikter og ansvar, administrative rutiner samt metode, omfang og hyppighet på rapportering evalueres og vurderes.

Regnskap Norge er av den oppfatning at a-ordningen er et av de viktigste virkemidlene offentlig sektor har for å forenkle arbeidsgivernes administrative byrder. Når vi nå høster erfaringer og ser hvilke muligheter a-ordningen fører med seg, mener vi alle involverte må fokusere på å bidra til at a-ordningen på noe sikt gir best mulig effektiviseringseffekt for berørte parter.

Sykepengeområdet er ett av de mest sentrale områdene det bør være mulig å hente gevinster innenfor, noe som gjør høringssaken og videre oppfølging svært viktig.

Arbeidsgivers plikter og ansvar

Under arbeidsgiverperioden er arbeidstaker og arbeidsgiver utvilsomt de sentrale partene.

Etter arbeidsgiverperioden, i trygdeperioden, er arbeidstaker og Nav de sentrale partene. Direkte relatert til sykepengene er arbeidsgiver i utgangspunktet ikke en interessent, men derimot en bidragsyter knyttet til relevant tredjepartsinformasjon. Arbeidsgiver yter med andre ord en sentral service.

Vi savner i høringsnotatet en vurdering av hva man skal og bør forvente av involverte parter. Vi mener dette er en sentral premiss for hvordan sykepengeområdet skal forvaltes.

Til tross for at sykepengeområdet består av tre involverte parter, er vår påstand at nær alle plikter knyttet til sykepengegrunnlaget er lagt på arbeidsgiverne. En rimelighetsvurdering av dette og alternative arbeidsprosesser er i svært liten grad tatt hensyn til i notatet. Tvert om er det inntatt som en selvfølge at arbeidsgiver rapporterer informasjon løpende eller ved behov. Dette er ikke nødvendigvis verken rimelig eller heldig.

Etter vår oppfatning bør regelverket om sykepenger sørge for at de sykmeldte ivaretas på tilfredsstillende måte, samtidig som arbeidsgiverne gis et enkelt og forutsigbart regelverk å forholde seg til. Dette gjelder både for beregning av sykepenger og innrapportering av informasjon.

A-meldingen som informasjonskilde

Med det ovennevnte som utgangspunkt mener vi det bør tilstrebes at arbeidsgiveres plikter knyttet til sykepengegrunnlag begrenses til den informasjon som innrapporteres gjennom a-meldingen. Informasjon utover dette bør i utgangspunktet Nav og arbeidstaker selv tildeles ansvar for å få saksbehandlet. Arbeidsgiver bør normalt ikke ha en rolle i dette.

For å sikre at den administrative byrden ikke blir større enn nødvendig, bør dessuten sykepengegrunnlaget bygge på den informasjon som allerede følger av innrapporteringen til Skatteetaten og SSB. Det bør unngås å øke omfanget på den informasjon som a-meldingen består av. Vi ser likevel at det vil være formålstjenlig å innta opplysning om hvorvidt arbeidsgiver krever refusjon, og i så fall med beløp og periode.

Når det gjelder start- og sluttidspunkt for arbeidsgiverperioden bør det vurderes om det holder å motta informasjon via legenes sykmeldinger.

Øvrig tilleggsinformasjon bør behovsvurderes nøye, og i utgangspunktet fjernes som byrde på arbeidsgivers hånd, jf. mer om dette nedenfor.

Enklere definert sykepengegrunnlag

Hvilke spesifikke ytelser som bør inngå i sykepengegrunnlaget tar vi ikke stilling til. Derimot er vi opptatt av at det søkes etter praktikable regler, som er enkle for partene å forholde seg til.

Slik sykepengegrunnlaget er definert i dag synes ikke forskjellen mellom dette og grunnlaget for arbeidsgiveravgift å gi betydelige forskjeller i utbetalinger. Vi stiller derfor spørsmål ved om ikke sykepengegrunnlaget kan ta utgangspunkt i arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget i beregningsperioden. Dette grunnlaget kan så korrigeres for ytelser som arbeidstaker beholder i sykepengeperioden (typisk naturalytelser) og andre nødvendige korreksjoner (eksempelvis bonus som ikke er resultat av arbeidsinnsats og arbeidsgiveravgiftspliktig etterlønn/sluttvederlag). Omfanget på korrigeringer som skal gjøres bør begrenses til det absolutt mest nødvendige.

Ytelse som endres i sykepengeperioden

Der en ytelse endres under sykepengeperioden bør det være arbeidstaker som pålegges informasjonsplikt overfor Nav, dersom denne ønsker at endringen skal få virkning for sykepengegrunnlaget. Dette vil eksemplvis gjelde endring i lønn med fremtidig virkning.

Når en ytelse bortfaller, er arbeidsgiver gitt særskilt rapporteringsplikt. Dette er etter vår oppfatning en dobbelrapportering som bør fjernes. Slikt bortfall er synlig for Nav ved at verdien bortfaller fra a-meldingen, noe som skal være tilstrekkelig impuls til å iverksette omberegning og etterbetaling fra Nav sin side.

Dersom arbeidstaker ønsker å få ivaretatt endringen samtidig med bortfallet, kan arbeidstaker selv pålegges å melde fra om bortfallet innen nærmere angitt frist. Forholdet vil uansett være kontrollerbart, i

og med at a-melding som bekrefter bortfallet vil innkomme fra arbeidsgiveren på den aktuelle måneden.

Det bør uansett være fritak for særskilt innrapportering der hvor det er på det rene at sykepengegrunnlaget før og etter endring overstiger 6G, altså øvre grense for ytelser i trygdeperioden.

Endringer og korreksjoner

Korreksjonsregimet som a-ordningen praktiserer er formodentlig det som frustrerer arbeidsgiverne mest ved lønnsinnberetningen. Det er folketrygdlovens regler knyttet til ytelsesgrunnlag som står i veien for mer rasjonell arbeidsprosess på dette området.

Etter vårt skjønn vil innføring av beløpsgrense for når arbeidsgiver pålegges å korrigere bakover i tid, redusere den administrative byrden vesentlig. Dette vil åpne for at endringer og korreksjoner som ikke når beløpsgrensen, vil kunne gjennomføres i endringsmåneden.

Et eksempel:

Dersom det i november avdekkes at grunnlaget for fastsettelse av fordel fri bil er satt for lavt, f eks fordi lønningsavdelingen ikke var kjent med at det var kjøpt skistativ til bilen, må det sendes inn ny a-melding for alle måneder feilen har eksistert. Dersom skistativet ble kjøpt i mars, må det korrigeres for dette i alle måneder fra mars til november. Dette i stedet for å korrigere samlet i november for alle måneder.

Vi ser regelverket forsøker å innrette seg mest mulig etter realiteter, noe som er prisverdig. Nøyaktigheten i dette er likevel noe som bør veies opp mot hvorvidt detaljnivået samlet sett er hensiktsmessig. I og med at sykepengegrunnlaget allerede baserer seg på skattemessige sjablonregler, er presisjonsnivået uansett noe skjønnsmessig fastsatt. Innføring av en hensiktsmessig beløpsgrense bør således være akseptabel. Vi anmoder derfor om at dette innføres.

Tilsvarende bør det også her være unntak fra rapporteringsplikt når det er på det rene at endringen uansett ikke påvirker sykepenger, jf. det som er sagt over om sykepengegrunnlag som overstiger 6G.

Beregningsperioder

Vi støtter departementets forslag om å tilpasse beregningsperioden til a-meldingsperiodene.

Frilansere

Det å tilpasse beregningsgrunnlaget for frilansere det som gjelder for andre arbeidstakere fremstår som fornuftige. Vi har ingen innvendinger mot dette.

Med vennlig hilsen

Sandra Riise
adm.dir.

Knut Høylye
fagansvarlig skatt